

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**«СТРУКТУРНО – ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕРСІЇ В
КИТАЙСЬКОМУ РЕЧЕННІ»**

Студента групи Пкит 12 – 20

факультету східної і слов'янської
філології

денної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови
та літератури (переклад включно),

перша – китайська

Куликова Андрія Олександровича

Науковий керівник:

викл. Сидельнікова О.А.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ОСНОВИ СТИЛІСТИЧНОГО СИНТАКСИСУ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ	5
1.1 Критерії китайської мови	5
1.2 Основні синтаксичні правила китайської мови	9
1.3 Синтаксичні фігури мови	15
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1	16
РОЗДІЛ 2 ІНВЕРСІЯ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ	18
2.1 Структурно – функціональні особливості інверсії	20
2.2 Типи інверсії	23
ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2	28
ВИСНОВКИ	30
论文摘要	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33

ВСТУП

У граматичній системі китайської мови синтаксису належить провідна роль, оскільки китайська мова – це мова ізольованого типу. Ізольовані мови – це мови, в яких відносини між словами в реченні виражаються за допомогою порядку слів і службових слів або частинок, тому члени речення відіграють важливу роль.

Інверсія потрібна для того, щоб виділяти найважливіші слова, а також стилістичні і емоційні забарвлення мови. Інверсія дозволяє зробити мову набагато виразнішою, отже, вона вимагає детального наукового вивчення, що у свою чергу дозволить детальніше заглибитися в тонкощі мови.

Актуальність теми курсової роботи полягає у необхідності поглибленого вивчення мови, а у частості її стилістичних особливостей.

Мета дослідження – аналіз структурно-функціональних особливостей інверсії в китайському реченні.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **основних завдань**:

- Пояснення основ стилістичного синтаксису китайської мови
- Визначити поняття
- Визначення структурно – функціональних особливостей

Об'єктом дослідження слугують структурно-функціональні особливості інверсії.

Предмет дослідження – стилістична особливість китайської мови.

Методи дослідження:

- загальнонаукові методи
- метод структурного аналізу

- функціональний аналіз

Практична значимість цього дослідження полягає в тому, що отримані висновки можуть безпосередньо впливати на розуміння сутності мови, а також матеріали дослідження можуть бути використані при вивченні граматики та стилістики мови.

РОЗДІЛ 1 ОСНОВИ СТИЛІСТИЧНОГО СИНТАКСИСУ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

1.1 Критерії китайської мови

Китайська мова – ізольована, жодна з морфологічних форм слова не сигналізує про його синтаксичні функції та синтаксичні зв'язки. Для реалізації синтаксичних зв'язків дуже важливим є порядок слів та службові слова.

Для китайської мови основною перешкодою для побудови європейської системи частин мови є невизначеність слова з погляду його часткової приналежності.

Морфологічний критерій означає, що приналежність слова до частини мови можна впізнати за характерними, явно вираженими ознаками, найчастіше за афіксацією. У китайській мові подібне «пізнання» можливе в дуже поодиноких випадках, але ці морфеми не мають жодного стосунку до словозміни.

Отже, морфологічний критерій визначення часткової приналежності до китайської мови не застосовуються.

Лексико – семантичний критерій передбачає, що належність слова визначається з урахуванням його сенсу.

Останній і найважливіший для китайської мови – синтаксичний критерій. У позиції підлягає або доповнення слово буде іменником, у позиції визначення – прикметником.

Таким чином, частина мови для китайського слова – це всього лише позиція, яку воно схильно або несхильно займати.

Усі обмеження, які накладаються на переходи, є стилістичними, тобто диктуються існуючою нормою, не більше. Граматичних заборон на позицію в китайській мові немає.

Китайське слово готове для заняття будь-якої позиції та містить у собі спектр таких потенцій. Грубо кажучи, китайське слово «схиляється частинами

мови», потрапляючи в “іменний”, “дієслівний” та інші “відмінки”; при цьому, безумовно, не може йтися про пряму тотожність з європейськими словозмінними парадигмами (позиційна морфологія). Якщо стилістична норма забороняє той чи інший перехід і при цьому мовець вважає за можливе все-таки його зробити, то перехід слід вважати okazіональним, тобто «випадковим». Одиниця, що є результатом, буде стилістично забарвленою, розрахованою на комічний ефект.

Використання таких звичних для української мови синтаксичних категорій як підлягає і присудок у китайській мові є непродуктивним, потрібно спиратися на такі поняття як “топiк” (дане) та “коментар” (нове) або “суб'єкт” та “предикат”.

У китайській мові ці категорії можуть бути представлені одним словом, словосполученням, пропозицією чи навіть групою речень.

Говорячи про фіксований порядок слів у китайському реченні, необхідно підкреслювати, що фіксованість ця має місце лише в рамках генерального правила: спочатку слідує суб'єкт, потім предикат.

Головним у граматичній структурі є предикат (суб'єкт може бути згорнутий).

Крім вищезгаданих критеріїв, варто зазначити, що китайська мова має великий арсенал лексичних засобів, що дозволяє виражати найрізноманітніші значення та нюанси.

Наприклад, існують численні синоніми, які можуть мати дещо різне вживання, залежно від контексту, та тонкі відтінки значення.

Також у китайській мові існує велика кількість фразеологізмів та ідіом, які можуть бути важкими для розуміння для тих, хто не має досвіду вивчення мови та знання культури та традицій Китаю.

До того ж, китайська мова використовує китайські писемні символи, які мають свою ієрархію та правила написання, що також може ускладнити процес навчання та розуміння мови.

Ще однією важливою особливістю китайської мови є тони. Китайська має 4 основних тони, які визначаються залежно від висоти, з якої вимовляється кожен звук. Це означає, що одне й те ж слово може мати різне значення в залежності від тону, в якому воно вимовляється.

Таким чином, правильна вимова тонів є дуже важливим аспектом вивчення китайської мови.

Ще однією цікавою рисою китайської мови є використання ієрогліфів. Кожен ієрогліф представляє собою певне поняття, і він може мати кілька різних вимов та значень.

Наприклад, ієрогліф для слова “мова” (话) може мати різні вимови та значення залежно від контексту, у якому він вживається. Також, кожен ієрогліф складається з певної кількості рисок, і правильний порядок написання цих рисок є дуже важливим аспектом вивчення китайської мови.

І, нарешті, варто зазначити, що китайська мова є однією з найбільш поширених мов у світі, з майже 1,5 мільярдами носіїв. Вона є офіційною мовою в Китаї, Тайвані та Сінгапурі, і вона використовується як друга мова в багатьох країнах, таких як Малайзія, Індонезія та Філіппіни. Тому вивчення китайської мови може бути корисним як для особистого зростання, так і для кар'єрного розвитку.

Китайська мова має декілька діалектів, які відрізняються вимовою, лексикою та граматиною. Найпоширенішими з них є мандаринський, кантонський, вуханський, фуцзяньський та шанхайський діалекти. Офіційною мовою Китаю є мандаринський діалект, який використовується в усіх офіційних ситуаціях, освіті та масових медіа.

У розмовному спілкуванні більшість китайців використовує місцеві діалекти, проте у писемній формі мови використовується мандаринський діалект.

Крім того, китайська мова має велику кількість гомофонів, тобто слів, що мають однакову вимову, але різне значення та пишуться різними ієрогліфами. Це може призводити до різних непорозумінь, особливо у

писемному вигляді мови, коли відсутній контекст розмови. Тому для забезпечення точності у письмовій мові використовують спеціальні знаки пунктуації та сполучення ієрогліфів, які допомагають визначити значення слова.

Китайська мова також має багату традицію писемності, зокрема ієрогліфів. Ієрогліфи – це знаки, що відображають не звук, а поняття, тому їх використовують у всіх діалектах китайської мови. Ієрогліфи можуть мати різну кількість рисок, їхній вигляд та значення можуть залежати від контексту вживання.

Правильність положення про те, що мовні категорії дотримуються розглядати у взаємному зв'язку лексики та граматики як структурно – семантичні єдності, навряд чи може бути поставлена під сумнів. Але навряд чи можна сумніватися також у тому, що значення формальних ознак особливо велике при вирішенні питань граматичної класифікації мовних явищ.

У тих випадках, коли є формальні ознаки, що допомагають розмежувати синтаксичні функції слів, аналіз по членам пропозиції потрібен та корисний. У тих же випадках, коли ні формальних ознак, що дозволяють встановити різницю синтаксичних функцій, спроби провести розбір по членам пропозиції навряд чи можуть виявитися вдалимими.

Розбір по членам пропозиції потрібен для того, щоб за зовнішніми ознаками розпізнати синтаксичні функції структурних елементів пропозиції. Він закінчується там, де закінчуються формальні відмінності між елементами структури речення.

Морфологічна сторона слова, взята сама собою, ще не дає надійних підстав класифікації членів пропозиції. Тому, кваліфікуючи слово як член речення, потрібно враховувати не лише ознаки, якими обумовлена його

приналежність до певної лексико – граматичної категорії, але і всю сукупність зв'язків цього слова з іншими словами у строю пропозиції.

Синтаксичний аналіз пропозиції не можна уявити як деяке механічне поділ цілого частини; смислові відносини та граматичні зв'язки, що реально

існують у реченні, не можуть бути розкриті на основі якогось одного, окремо взятого ознаки. Тому при синтаксичному аналізі абсолютно неминучий облік сукупності ознак, що характеризують те чи інше слово як член речення.

У сучасній китайській мові у ряді випадків слова, що перебувають у препозиції до дієслова – присудка, а також слова, які стоять у постпозиції по відношенню до нього, не мають будь-яких формально-граматичних ознак, та їх неможливо кваліфікувати з погляду традиційної системи членів пропозиції.

Так, наприклад, слова, що знаходяться перед дієсловом, може означати суб'єкт, а також місце дії. Слова ж, які стоять після дієслова – присудка, здатні позначати об'єкт події, місце події, а також перебувати з ним в інших відносинах.

Традиційна система членів пропозиції застосовується до китайської мови лише у найбільш загальних рисах. Вона вимагає певних доповнень та уточнень.

1.2 Основні синтаксичні правила китайської мови

Перш за все, слід зазначити генеральну схему розгортання думки на рівні речення (актуальне членування: тема – рема). Хто, коли, де, з ким, навіщо, як довго, якою (результатом) робить яке дію з яким об'єктом.

По-друге, в китайській мові визначення завжди передує визначеному.

По-втретє, всі службові слова займають у реченні місце перед предикатом (всі компоненти, що належать до предикату).

Крім того, слова у китайській мові здатні змінювати свою приналежність до тієї чи іншої частини мови. Для того, щоб змінити належність будь-якого слова до тієї чи іншої частини мови, достатньо помістити його в іншу синтаксичну позицію.

Залежно від смислового використання речення, у зв'язку з виразом його семантичного змісту окремі компоненти синтаксичних структур виявляються підкресленими, виділеними, стають логічним центром висловлювання. Сміслове підкреслення структурних компонентів зазвичай супроводжується їх емоційним виділенням.

Емоційно-сміслові виділення компонентів синтаксичної структури називається емпіза. Основним засобом емпізи в китайській мові є інтонація, інверсія, а також частинки (підсилювальні, обмежувальні, фразові). Важливим засобом є прийом передачі емоційної виразності, як інтонація.

Стилістично значущим тут є логічний акцент (інтонаційне виділення), яке надає тому чи іншому елементу більшої смислової значущості та емоційної напруженості. Інтонація є одним із найефективніших засобів емоційного впливу на читача, засобів надання окремим словам та словосполученням особливої емпізи.

Одним із поширених засобів емпізи є інверсія. Вище вже було сказано, що в китайській мові фіксований порядок слів: підлягає – присудок – доповнення. Це поширена синтаксична побудова, найбільш загальна норма синтаксису китайської мови. Разом про те китайський синтаксис допускає інверсію, різноманітних перестановки компонентів, що зумовлюють інший порядок слів у реченні.

Інверсія може бути власне граматичним явищем, а також вона може бути граматико-стилістичним явищем. Нас насамперед цікавить інверсія, продиктована стилістичними міркуваннями, що створює стилістичний ефект. Інверсія як прийом емоційно-логічного підкреслення мовленнєвих компонентів іноді називається експресивною інверсією.

Підсилювальні частинки є важливим засобом емоційно-логічного виділення структурних елементів пропозиції. Вони збільшують смислову значимість слів, словосполучень, вони емоційно забарвлюють ці компоненти структури речення.

Інверсія підлягає з поведженням використовується найчастіше. Це відхилення від граматичної норми підвищує смислову роль підлягає, посилює емоційну напруженість висловлювання. Рідше трапляються емпізи, не виражені зверненнями.

За правилами нормативного синтаксису підлягає може бути лише у пропозиції до якісного присудку. Пропозиції, що містять постпозицію

підлягає, завжди мають емоційно-оціночне значення, яке досягається інтонацією та зміненням порядком слів.

Китайська мова – ізолююча, жодна з морфологічних форм слова не сигналізує про його синтаксичні функції та синтаксичні зв'язки.

Для реалізації синтаксичних зв'язків дуже важливим є порядок слів та службові слова. Для китайської мови основною перешкодою до побудови європейської системи частин мови є невизначеність слова з погляду її часткової приналежності.

Морфологічний критерій означає, що приналежність слова до частини мови можна впізнати за характерними, явно вираженими ознаками, найчастіше за афіксацією. У китайській мові подібне «пізнання» можливе в дуже поодиноких випадках але ці морфеми не мають жодного стосунку до словозміни.

Отже, морфологічний критерій визначення часткової приналежності до китайської мови обов'язковим.

Лексико-семантичний критерій передбачає, що належність слова визначається з урахуванням його сенсу.

Останній і найважливіший для китайської мови – синтаксичний критерій. У позиції підлягає або доповнення слово буде іменником, у позиції визначення – прикметником. Таким чином, частина мови для китайського слова – це всього лише позиція, яку воно схильно або несхильно займати.

Усі обмеження, які накладаються на переходи, є стилістичними, тобто диктуються існуючою нормою, не більше. Граматичних заборон на позицію в китайській мові немає.

Китайське слово готове для заняття будь-якої позиції та містить у собі спектр таких потенцій. Грубо кажучи, китайське слово «схиляється частинами мови», потрапляючи в “іменний”, “дієслівний” та інші “відмінки”; при цьому, безумовно, не може йтися про пряму тотожність із європейськими словозмінними парадигмами (позиційна морфологія). Якщо стилістична норма забороняє той чи інший перехід і при цьому промовець вважає за

можливе все-таки його зробити, то перехід слід вважати okazіональним, тобто “випадковим”. І це буде стилістично забарвленою, розрахованою на комічний ефект.

Нерідко “неправильний” перехід стає “нормованим” для просторіччя.

Наприклад:

– у переносному значенні – дуже, надто чи дуже давно.

Просторові переходи часто розглядаються як помилки, неприпустимі у «правильній мові».

Стилістичні помилки: – Надія, сподівання; – Сподіватися.

Використання таких звичних для російської синтаксичних категорій як підлягає і присудок у китайській мові представляється непродуктивним, потрібно спиратися на такі поняття як «топiк» (дане) і «коментар» (нове) або «суб'єкт» і «предикат». У китайській мові ці категорії можуть бути представлені одним словом, словосполученням, пропозицією чи навіть групою речень.

Говорячи про фіксований порядок слів у китайському реченні, необхідно підкреслювати, що фіксованість ця має місце лише в рамках генерального правила: спочатку слідує суб'єкт, потім предикат. Головним у граматичній структурі є предикат (суб'єкт може бути згорнутий). Основні синтаксичні правила китайської мови.

1. Генеральна схема розгортання думки на рівні речення (актуальне членування: тема – рема). Хто, коли, де, з ким, навіщо, як довго, якою (результатом) робить яке дію з яким об'єктом.

2. У китайській мові визначення завжди передує визначеному.

3. Усі службові слова займають у реченні місце перед предикатом (всі компоненти, що належать до предикату).

4. Слова у китайській мові здатні змінювати свою приналежність до тієї чи іншої частини мови. Щоб змінити належність будь-якого слова до тієї чи іншої частини мови, достатньо помістити його в іншу синтаксичну позицію.

Залежно від смислового використання речення, у зв'язку з виразом його семантичного змісту окремі компоненти синтаксичних структур виявляються підкресленими, виділеними, стають логічним центром висловлювання.

Смислове підкреслення структурних компонентів зазвичай супроводжується їх емоційним виділенням. Емоційно-смислове виділення компонентів синтаксичної структури називається емфаза. Основним засобом емфаз в китайській мові є інтонація, інверсія, а також частинки (підсилювальні, обмежувальні, фразові).

Важливим засобом є прийом передачі емоційної виразності, як інтонація. Стилістично значущим тут є логічний наголос (інтонаційне виділення), яке надає тому чи іншому елементу більшої смислової значущості та емоційної напруженості. Інтонація є одним з найефективніших засобів емоційного на читача, засобів надання окремим словам і словосполученням особливої емфазі.

Одним із поширених засобів емфазі є інверсія. Вище вже було сказано, що в китайській мові фіксований порядок слів: підлягає – присудок – доповнення. Це поширена синтаксична побудова, найбільш загальна норма синтаксису китайської мови. Разом про те китайський синтаксис допускає інверсію, різноманітних перестановки компонентів, що зумовлюють інший порядок слів у реченні.

Інверсія може бути власне граматичним явищем, а також вона може бути граматико-стилістичним явищем. Нас насамперед цікавить інверсія, продиктована стилістичними міркуваннями, що створює стилістичний ефект. Інверсія як прийом емоційно-логічного підкреслення мовленнєвих компонентів іноді називається експресивною інверсією.

Підсилювальні частинки є важливим засобом емоційно-логічного виділення структурних елементів пропозиції. Вони збільшують смислову значимість слів, словосполучень, вони емоційно забарвлюють ці компоненти структури речення.

Для розмежування членів речення важливе значення має також інтонація пропозиції та, зокрема, такий компонент інтонації як пауза. Остання, будучи формальним засобом вираження актуального членування речення, дозволяє визначити семантична (сміслова) вага окремих слів і на цій основі розкрити смислові відносини між елементами структури пропозиції.

Зіставлення синтаксичних конструкцій, по суті, є прийомом, що дозволяє виявити позиційні можливості членів речення. Облік позиційних можливостей сам по собі не викликає заперечень, оскільки є одним із моментів, що дозволяють повніше охарактеризувати особливості окремих членів речення.

Однак слід мати в виду, що цей прийом може знайти лише обмежене застосування головним чином щодо речень з дієслівним присудком; у сфері ж пропозицій з іменним та якісним присудком співвідносні конструкції з різним порядком слів навряд чи можливі взагалі.

Виявлення ступеня зв'язку між словами реченні як один з прийомів, що використовуються при аналізі структури пропозиції, представляє певний інтерес. Цей прийом дозволяє виділити у складі пропозиції є основні синтаксичні групи.

Однак він нічого не дає при розмежуванні таких другорядних членів пропозиції, як доповнення та обставина, оскільки для них характерний той самий тип зв'язку (комплікативний зв'язок). Тим часом для китайської мови розмежування окремих типів доповнень та обставин якраз і представляє найбільші проблеми.

Щодо наявності службових слів при другорядних членів пропозиції, то стосовно китайської мови цей момент має першорядне значення. В окремих випадках наявність службових слів певного розряду є єдиною граматичною ознакою, що дозволяє розмежувати такі дві категорії, як доповнення та обставина.

1.3 Синтаксичні фігури мови

Фігури займають важливе місце в системі засобів стилістичного синтаксису китайської мови. Вони використовуються у творах різних функціональних стилів, у різних жанрах літератури як засіб синтаксичної виразності.

Основними фігурами мови в китайській мові є: протиставлення, парна побудова, послідовна побудова (паралелізм), послідовне повторення, послідовне приєднання та послідовне нашарування.

Фігури мови:

- Протиставлення (антитеза);
- Послідовне нашарування;
- Парна побудова (різновид паралелізму);
- Послідовна побудова;
- Послідовне повторення (повтор);
- Послідовне приєднання (підхоплення);
- Еліпс (іс) (опущення);

Опущення спілок, асиндетон, як різновид еліпса, також часто зустрічається у розмовній промові. Це робить мову стиснутою, семантично ємною, посилює її виразність. Всі ці фігури мови збагачують мову, роблять її більш виразною та емоційно насиченою.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1

За даною інформацією, можна зробити висновок, що китайська мова має відмінні від європейських мов особливості, зокрема, відсутність морфологічної системи та використання синтаксичних засобів для побудови зв'язків між словами. Це вимагає від співрозмовників більшої уваги до порядку слів та вживання службових слів.

Однак, китайська мова має великий потенціал для використання різноманітних позицій та переходів між ними, що дає можливість використовувати різноманітні стилістичні ефекти. Зважаючи на вищеописані особливості китайської мови, можна зробити висновок, що вивчення її вимагає підходу, відмінного від традиційного вивчення більшості інших мов.

Необхідно більше уваги приділяти навчанню синтаксичних структур та службових слів, а також активно використовувати контекст для розуміння значення слів та їх часткової приналежності до частин мови.

Також важливо звернути увагу на тони в китайській мові, які можуть впливати на семантику та граматику. Адже, вивчення китайської мови вимагає багато часу та зусиль, але при цьому надає можливість отримати доступ до багатої культурної спадщини та розвинути навички спілкування з мільйонами носіїв цієї мови.

Було з'ясовано, що генеральна схема розгортання думки на рівні речення базується на актуальному членуванні: темі та ремі. Також було зазначено, що у китайській мові визначення передує визначеному, а всі службові слова займають місце перед предикатом.

Крім того, було відзначено, що слова у китайській мові можуть змінювати свою приналежність до тієї чи іншої частини мови залежно від їх синтаксичної позиції.

Також було з'ясовано, що у зв'язку з виразом семантичного змісту речення окремі компоненти синтаксичних структур можуть бути підкреслені,

виділені та стати логічним центром висловлювання. Цей процес називається емфазою, а основними засобами емфази в китайській мові є інтонація, інверсія та частинки.

Крім того, було зазначено, що інтонація є важливим засобом передачі емоційної виразності та стилістично значущим прийомом, який надає окремим елементам більшої смислової значущості та емоційної напруженості.

Отже, знання основних синтаксичних правил китайської мови допоможе не тільки коректно висловлюватись, але й передавати емоційний зміст висловлювання.

Було виявлено основні засоби передачі емоційної виразності, досліджено літературні прийоми та засоби виразності, досліджено особливості функціонування виразних засобів у реченні та їх роль у структуризації всієї пропозиції.

РОЗДІЛ 2 ІНВЕРСІЯ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Інверсія характеризується порушенням звичайного у розмовній мові порядку слів, а внаслідок чого, та інтонації. Інтонація у свою черга може характеризуватись великими паузами.

Інверсія потрібна для того, щоб виділяти найважливіші слова, а також стилістичні та емоційні забарвлення мови. Це дозволяє в результаті зробити промову набагато виразніше.

Інверсію прийнято відносити до стилістичних фігур. Її часто використовують у мові художньої літератури як виразний стилістичний засіб. Інверсія в індоєвропейських мовами використовується нечасто, оскільки порядок слів у них зафіксований чітко, і зміни мають обмежений характер.

Інверсія може логічно виділяти найбільш істотну частину пропозиції, застосовуватися з метою ритміко – мелодійної організації мови.

Китайська мова відрізняється строгою фіксованістю порядку слів, тому інверсія не має широкого поширення.

Конструкція із приводом “吧” дає можливість створення інверсії у китайській мові. У разі вживання прийменника 把 (bǎ) увага в реченні переключається з суб'єкта на об'єкт дії. У простих реченнях без вживання прийменника 把 (bǎ) виділяється суб'єкт дії. У пропозиціях з приводом 把 вказується на те, що відбувається з об'єктом дії.

Існують винятки у вживанні прийменника 把 (bǎ):

дієслова зі значенням наявності (有, 具有, 拥有, 持有, Yǒu, jùyǒu, yǒngyǒu, chí yǒu);

дієслова напрямку руху (进、出、上、下、走、进去、进来、出去、出来、离开, Jìn, chū, shàng, xià, zǒu, jìnqù, jìnlái, chūqù, chūlái, líkāi) ;

дієслова, що виражають почуття, емоції, думки (喜欢, 爱, 觉得、以为、希望, Xǐhuān, ài, juéde, yǐwéi, xīwàng)

- Зазвичай іменник, наступний за приводом 把 (bǎ), є об'єктом, який вже відомий співрозмовнику. Наприклад:

那本俄中词典买到了(Nà běn é zhōng cídiǎn mǎi dào le) – Той російсько-китайський словник я купив.

Якби пропозиція російською мовою звучала: «Я купив китайсько-російський словник», переклад звучав би наступним чином:

我买到了俄中词典(Wǒ mǎi dào le é zhōng cídiǎn)

– Я купив китайсько – російський словник.

– Дієслова, що вживаються з 把 (bǎ), не можуть вживатися окремо. До дієслова необхідно приєднувати суфікси або додаткові члени, що виражені результативними морфемами або позначають кратність, тривалість.

Наприклад, з дієсловами часто використовуються результативні дієслова: 会, 到, 见, 成, 过, 完(Huì, dào, jiàn, chéng, guò, wán)。

– Заперечення, а також модальні дієслова можуть бути перед приводом 把.

Наприклад:

要把字写清楚(Yào bǎ zì xiě qīngchǔ)。 Потрібно ієрогліфи писати чітко.

应该把这个消息告诉大家(Yīnggāi bǎ zhège xiāoxī gàosù dàjiā)。

Необхідно ці новини розповісти всім.

Крім цього, існує ряд важливих правил вживання приводу 把:

– Прийменник 把 не може використовуватися в безособовій пропозиції.

Обов'язково має бути присутнім суб'єкт, що впливає на об'єкт за допомогою «помічника» – 把.

Наприклад:

我把自行车修了(Wǒ bǎ zìxíngchē xiū le)。

我 – суб'єкт, 自行车 – об'єкт

У реченні прийменник 把 буде перебувати між підлеглим і присудком.

Наприклад:

我哥哥把画儿挂在墙上(Wǒ gēgē bǎ huà er guà zài qiáng shàng)

З приводом 把 (bǎ) можуть використовуватись тільки перехідні дієслова (дієслова, які вступають у поєднання з іменниками у знахідному відмінку без прийменника у значенні прямого об'єкта дії).

Інверсія може бути власне граматичним явищем, водночас вона може бути також явищем граматико-стилістичним.

Ми будемо розглядати інверсію як зміну звичайного порядку членів речення чи частин ускладненої та складної речень, продиктовану стилістичними міркуваннями, що створює стилістичний ефект. Інверсія як прийом емоційно-логічного підкреслення мовленнєвих компонентів іноді називається експресивною інверсією.

У деяких функціональних стилях сучасної китайської літературної мови, зокрема, у творах публіцистичного та науково-технічного характеру, а іноді також і в літературно-художній мові можна зустріти складні пропозиції, у складі яких має місце зворотний порядок розташування частин, що виконує у поєднанні з іншими засобами експресивно-стилістичну функцію.

У таких синтаксичних побудовах зворотний порядок складових частин зазвичай слугує засобом емоційно-логічного виділення додаткового речення. Для стилістичного синтаксису представляє певний інтерес питання порядку розміщення елементів у реченнях, що виражають цільові, і навіть причинні відносини.

2.1 Структурно – функціональні особливості інверсії

Розрізняють інверсію першого та другого типів, залежно від цього, яку позицію у реченні воно займає. Так, місце доповнення перед підлягаючим або на початку речення вважається інверсією першого типу. У цьому випадку доповнення найчастіше вживається без прийменника, проте зустрічаються приклади, коли доповнення вжито з прийменником.

Наприклад:

他把行李丢了两件。 Він втратив дві валізи.

У наведеному прикладі доповнення 说法 аргумент з визначенням до нього 这

— цей інвертовані в позицію перед підлягаючим 我 (я).
对于这样家庭出身的何志武，别说是刘大嘴老师无奈何，即便是毛主席来了 (Dùiyú zhèyàng jiā tíng chūshēn de hézhìwǔ, bié shuō shì liú dà zuǐ lǎoshī wúnàihé, jíbiàn shì máo zhǔxí lái le)。Що стосується Хе Чжиу, що народився в такій сім'ї, навіть голова Мао не зміг би впоратися, з'явився він тут, не говорячи вже про великоротого вчителя Лю.

У даному реченні доповнення 何志武 Хе Чжиу і що стосується його поширене визначення 这样家庭 (Zhèyàng jiā tíng) перенесене в позицію перед підлягаючим Лю за допомогою прийменника 对于 (Dùiyú).

Варто зазначити, що інверсія першого типу в більшості випадків є інверсією емпатичної, тобто, на відміну від граматичної інверсії, де зміна позиції доповнення обумовлена строем речення, його граматичною структурою, емпатична інверсія доповнення обумовлена смисловою структурою речення, логічним наголосом.

При інверсії другого типу доповнення займає позицію між підметом і присудком. У цьому випадку доповнення зазвичай вживається з прийменником, а також при інверсії даного типу доповнення може бути забезпечене підсилювальною частинкою. У деяких випадках доповнення вживається без службових слів, проте такі приклади трапляються рідко.

Наприклад:

他连这么简单的字也不认识 (Tā lián zhè me jiǎn dān de zì yě bù rèn shí)。Він навіть не знає такий простий ієрогліф

У цю пропозицію доповнення 字 ієрогліф введено за допомогою підсилюючої конструкції “连……也”.

При інверсії другого типу пряме доповнення вводиться за допомогою прийменника 把, при цьому заперечення, прислівники та інші службові слова, а також модальні дієслова, що відносяться до присудка, ставляться перед прийменником 把.

Наприклад:

我还没把论文写好 (Wǒ hái méi bǎ lùn wén xiě hǎo)。Я ще не дописав статтю.

У наведеному прикладі доповнення “стаття” введено за допомогою прийменника 把, прислівник 还 ще й заперечення 没, що відносяться до присудка. Варто зазначити, що вони стоять у позиції перед “把”.

У китайській мові інверсія має свої особливості. Оскільки китайська мова не має граматичних категорій, таких як рід, відмінок або числа, то інверсія використовується для відтворення граматичної категорії підмета та присудка.

Інверсія в китайській мові використовується для наголошення підмета. У розмовній мові, підмет може бути розташований перед присудком, але у писемній мові, підмет зазвичай знаходиться після присудка. Якщо підмет знаходиться перед присудком, то це називається інверсією.

У китайській мові, для утворення питальних речень не використовується слово-питання, замість цього змінюється порядок слів. У питальних реченнях, присудок знаходиться перед підметом.

Умовні речення в китайській мові використовуються для висловлення умови та наслідку. Умовні речення можуть мати форму “якщо...то”, або “якщо...то буде”. Умовні речення з інверсією мають протилежний порядок слів, де присудок знаходиться перед підметом.

Інверсія використовується в побажальних висловлюваннях. У китайській мові, побажальні висловлювання використовуються для висловлення бажання, надії або прохання. Побажальні висловлювання з інверсією мають протилежний порядок слів, де присудок знаходиться перед підметом

Інверсія використовується для вираження емоційного ставлення говорника до подій. У такому випадку, присудок може бути поміщений перед підметом, щоб виділити деякий аспект дії, який викликає емоційну реакцію.

Також використовується в кількох специфічних конструкціях, наприклад, у складнопідрядному реченні з додатковим дієсловом, де присудок і дієслово можуть бути поміщені разом перед підметом.

У китайській мові існує спеціальна форма інверсії, яка використовується в діалогах для вираження погодження або згоди з тим, що сказав співрозмовник. У цьому випадку, після присудка може бути додане слово "dui" (对) перед підметом, яке вказує на погодження з твердженням співрозмовника.

Узагалі, інверсія в китайській мові використовується для відтворення граматичної категорії підмета та присудка, а також для виділення підмета, вираження емоційного ставлення та в інших специфічних випадках. Інверсія в китайській мові може бути використана для створення ритмічної симетрії в мові, особливо в поезії.

Наприклад, вірші можуть мати структуру, в якій перший рядок містить підмет – присудок, а другий – присудок – підмет. також використовується для вираження оберненого порядку подій в розповідях, особливо в тих випадках, коли ситуація несподівана або непередбачувана. У розповіді про те, як герой зустрів свою дружину, може бути використаний обернений порядок слів, щоб підкреслити несподіваність зустрічі.

В окремих випадках, інверсія в китайській мові може бути використана для вираження пасивного стану підмета, особливо в тих випадках, коли підмет є невідомим або не важливим.

Наприклад, у фразі “на вулиці холодно” слово “холодно” може бути виражене як присудок – підмет.

Може використовуватися для вираження заперечення. У такому випадку, слово “不” (bù) або “沒” (méi) використовуються перед присудком, який потім поміщається перед підметом. Наприклад, “Я не бачив його” може бути виражено як “Я його не бачив” за допомогою інверсії.

У переважній більшості випадків інверсія підлягає служить для його емоційного чи смислового виділення. Інвертований підлягає характеризується позицією, попередньої присудка.

У розмовної мови можлива інверсія присудка, тобто. Його винесення на перше місце у реченні, що пов'язано з ставленням теми та реми. У цьому випадку присудок є ремою, причому емоційно підкресленої – подібного роду пропозиції властиві усній емоційної (частіше діалогічної) мови, але неприпустимі для звичайної нейтральної розповіді (як письмового, так і усного).

2.2 Типи інверсії

Можемо виділити такі типи інверсій, як:

- Інверсія доповнення
- Інверсія доповнення застосовується у тому випадку, коли його
- необхідно виділити за змістом, зробити на ньому емфатичне
- наголос.

У цих випадках найчастіше використовується інверсія доповнення з прийменником 把 bǎ (в офіційно – діловому мовленні замість 把 bǎ може вживатися 将 jiāng або 拿 ná), який виступає у ролі т.зв.нейтралізатора перехідності та перетворює доповнення на рему.

Доповнення з 把 bǎ, як правило, носить певний характер, тобто. або згадується не вперше, або відомо обом співрозмовникам, або ж є чимось загальновідомим у поєднанні з цим дієсловом.

У пропозиціях з інвертованим доповненням з 把 bǎ присудок зазвичай супроводжується тими чи іншими постпозитивними компонентами: видовременними суфіксами 了 le, 着 zhe, 过 guo, частинками, конструкцією подвоєння з 一 yī, елементом 一 下 (儿) yīxià(r), іншими доповненнями, обставинами та ін.

Наприклад:

我把这个消息告诉了他。

Wǒ bǎ zhè ge xiāoxi gàosu le tā.

Я сказав йому цю новину.

他把茶杯打破了。

Tā bǎ cháběi dǎpò le.

Він розбив чашку.

我把你的衣服放在箱子里。

Wǒ bǎ nǐ de yīfu fàng zài xiāngzi lǐ

Твій одяг я поклав у валізу

请大家回家去把这个问题的答案想一想。

Qǐng dàjiā huí jiā qù bǎ zhè ge wèntí de dá'àn xiǎng yī xiàng.

Будь ласка, йдіть додому та подумайте над відповіддю на цей питання.

У поодиноких випадках (під впливом норм веньяня) можлива постановка доповнення між підлягаючим і присудком без будь – якого службового слова. Яскравим прикладом є речення:

他酒不喝, 烟也不吸.

Tā jiǔ bù hē, yān yě bù xī.

Він вина не п'є і тютюн не палить.

Таким чином, у реченні додаток може займати одну з наступних позицій: після присудка, між підлягаючим і присудком і перед підметом. В останньому випадку зазвичай використовується доповнення без прийменника (хоча в деяких випадках прийменник також цілком можливий), а також доповнення з підсилювальної (обмежувальної) часткою:

这个, 叶文洁知道。(刘慈欣)

Zhè ge, Yè Wénjié zhīdao. (Liú Cíxīn)

Це Юе Веньцзе знала. (Лю Цисінь)

这个问题我早就就问了.

Zhè ge wèntí wǒ zǎojiù tíwèn le.

Це питання я вже давно ставив.

对这个问题他不是内行.

Duì zhè ge wèntí tā bù shì nèiháng.

У цьому питанні він некомпетентний.

У сучасній китайській мові допускається постановка доповнення між результативним та допоміжним дієсловами. У цьому випадку доповнення у поєднанні з двома дієсловами утворює компактну синтаксичну групу:

女人突然抬起头来说.

Nǚrén turán táiqǐ tóu lái shuō.

Жінка, раптом піднявши голову, сказала.

Інверсія доповнення також може використовуватися без прийменника 把 bǎ, особливо у розмовному мовленні. В цьому випадку доповнення ставиться перед дієсловом або між підметом та дієсловом, і в результаті створюється більш емоційно забарвлена пропозиція з наголосом на дію або об'єкт дії.

Наприклад:

天啊，我這孩子考試考了個爛成績。

Tiān a, wǒ zhè hái zi kǎo shì kǎo le gè làn chéng jì.

О Боже, мій дитина отримала жахливий результат на іспиті.

В інших випадках інверсія доповнення може використовуватися з дієсловами, що позначають рух або переміщення, де доповнення відображає місце, куди рух або переміщення відбувається. Наприклад:

我上了公交車，坐到了後排。

Wǒ shàng le gōngjiāo chē, zuò dào le hòu pái.

Я сів на автобус і сів на заднє сидіння.

У присутності обставини місця чи часу перед дієсловом, інверсія доповнення може створити більш логічну та зрозумілу структуру пропозиції.

Наприклад:

昨天我看見了一個在公園裡玩的小孩子。

Zuótiān wǒ kànjiàn le yī gè zài gōngyuán lǐ wán de xiǎo hái zi.

Вчора я побачив маленьке дитину, яка грала в парку.

– Інверсія підмету

У тих випадках, коли необхідно повідомити, що сталося, трапилося, або вказати на те, що існує, є, застосовується інверсія того, хто підлягає; дане явище представляє собою прецедент виділення підлягає як рема (новою інформацією) пропозиції.

Інверсія підлягає можлива, якщо воно виражене іменником; інверсія підлягає – займенника зазвичай не допускається. При інверсії підлягає перед присудком часто є обставина місця або часу.

Наприклад:

刮风了, 下雨了, 打雷了.

Guā fēng le, xià yǔ le, dǎ lei le.

Повіяв вітер, пішов дощ, гримнув грім.

大客厅上挤了很多人。

Dà kètīng shàng jǐ le hěn duō rén.

У великій вітальні зібралося багато людей.

来了个尴尬的冷场.

Lái le gè gāngà de lěngchǎng.

Настала незручна мовчанка.

车里走出人来.

Chē lǐ zǒuchū rén lái.

З машини вийшов чоловік.

У пропозиціях аналізованого типу є залежним членом речення та разом з дієсловом утворює єдину замкнуту групу присудка. На користь цієї точки зору говорить той факт, що видовременні суфікси присудка 了 le, 呢 ne, 来着 lái zhe стоять не після дієслова, а після підлягає. При присудку – дієслові, оформленому суфіксом спрямованості, що підлягає варто не після присудка, а виявляється замкнутим між основною дієслівною морфемі та допоміжної морфемі 来 lái або 去 qù.

Інверсія підмету є явищем, коли порядок слів у пропозиції змінюється, і підмет розташовується після присудка. Це можливе тільки в деяких випадках і відбувається з метою виділення підмета в якості нової інформації в реченні. Інверсія підмету зазвичай використовується, щоб підкреслити важливість підмета або передати емоційне забарвлення.

Підмет може бути іменником або займенником, але інверсія підмету зазвичай не допускається у випадку, коли підмет виражений займенником. Прикладами речень з інверсією підмету можуть бути “Повіяв вітер, пішов дощ,

гримнув грім”, “У великій вітальні зібралося багато людей” і “Настала незручна мовчанка”.

Часто перед присудком з інверсією підмету можуть бути обставини місця або часу, як у прикладі “Прийшов дощ” (下雨了) і “Прийшла ніч” (夜晚來臨). Також можуть використовуватися дієслова – присудки, як у прикладі “Прийшла незручність” (来了个尴尬的冷场) і “Вийшов з машини людина” (车里走出人来).

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2

У даному розділі розглянуто структурно – функціональні особливості інверсії в китайській мові. Розрізняють інверсію першого та другого типів в залежності від позиції доповнення в реченні.

При інверсії першого типу доповнення займає позицію перед підлягаючим або на початку речення, що найчастіше є емпатичною інверсією, обумовленою смисловою структурою речення та логічним наголосом. При інверсії другого типу доповнення знаходиться між підлеглим і присудком, і зазвичай вживається з прийменником.

Крім того, може бути забезпечене підсилювальною частинкою. Важливо зазначити, що доповнення може вживатися з або без прийменника, залежно від контексту.

Крім того, у розділі було наведено приклади інверсії першого і другого типів у китайській мові.

Також було відзначено, що інверсія першого типу часто використовується як емпатична інверсія, яка зумовлена не граматичною, а смисловою структурою речення.

Щодо інверсії другого типу, то доповнення займає позицію між підлеглим і присудком, зазвичай вживається з прийменником та може бути забезпечене підсилювальною частинкою. Також було зазначено, що доповнення без службових слів у такому типі інверсії трапляються нечасто.

В цілому, розділ дає загальне уявлення про структурно-функціональні особливості інверсії в китайській мові та її особливості в різних типах інверсії.

Загальний висновок з цього розділу полягає в тому, що інверсія є важливим елементом китайської мови, який використовується для різноманітних цілей, включаючи виділення підмета, вираження граматичної категорії, формування питальних речень, умовних речень, висловлювань бажань та вираження емоційного ставлення до подій.

Інверсія в китайській мові є невід'ємною частиною граматики та сприяє формуванню точнішого й ефективнішого мовлення.

Інверсія є важливим елементом китайської мови і має багато функцій і використовується в різних контекстах, що дає можливість говорити про мульти-аспектність цієї граматичної конструкції.

Інверсія дозволяє створювати різноманітні типи речень, від питальних до висловлювань бажань, крім того, виражати умовність і емоційне ставлення, змінювати акцент та виділяти окремі аспекти повідомлення. Тому розуміння та вміння використовувати інверсію є дуже важливим для тих, хто вивчає китайську мову як другу мову або іноземну.

У даному розділі описано використання інверсії доповнення в китайській мові. Інверсія доповнення з прийменником 把 bǎ використовується для виділення доповнення та зроблення на ньому емоційного наголосу. Доповнення з 把 bǎ має певний характер та зазвичай супроводжується постпозитивними компонентами. Інверсія доповнення може також використовуватися без прийменника, що дає можливість створювати більш емоційно забарвлені пропозиції з наголосом на дію або об'єкт дії. У деяких випадках інверсія доповнення використовується з дієсловами, які позначають рух або переміщення, де доповнення відображає місце, куди рух або переміщення відбувається.

В присутності обставини місця чи часу перед дієсловом, інверсія доповнення може створити більш логічну та зрозумілу структуру пропозиції.

В цілому, інверсія доповнення є важливим елементом китайської граматики, який допомагає виразити емоційність в мовленні.

Загальний висновок з розділу про інверсію доповнення полягає в тому, що ця граматична конструкція застосовується для виділення доповнення за змістом та надання йому емпатичного наголосу в реченні.

Інверсія доповнення часто використовується з прийменником 把 bǎ, що перетворює доповнення на рему висловлювання, а також супроводжується різними постпозитивними компонентами.

Крім того, інверсія доповнення може використовуватися без прийменника, особливо у розмовному мовленні, та з дієсловами, що позначають рух або переміщення. Обов'язковим елементом конструкції є правильна позиція доповнення у реченні. Інверсія доповнення додає виразності та емоційної забарвленості до мовлення, що робить її популярною в китайському мовленні.

У даному розділі розглянуто явища інверсії підмету та підлягає, що відбувається в китайській мові з метою виділення нової інформації та підкреслення важливості певного елемента в реченні. При цьому інверсія підмету відбувається тільки в окремих випадках та зазвичай не допускається, коли підмет виражений займенником. Відзначено, що інверсія підлягає можлива, якщо воно виражене іменником, а перед присудком з інверсією часто є обставина місця або часу. На користь того, що підмет та підлягає разом з дієсловом утворюють єдину замкнуту групу присудка, свідчить той факт, що суфікси, що вказують на час присудка стоять після підлягає, а не після дієслова. Пропонуються приклади речень з інверсією підмету, що підкреслюють важливість цього явища в китайській мові.

ВИСНОВКИ

З розділу 1 дізналися, що китайська мова відрізняється від європейських мов, особливо відсутністю морфологічної системи та використанням синтаксичних засобів для побудови зв'язків між словами. Також було

відзначено, що китайська мова має великий потенціал для використання різноманітних позицій та переходів між ними, що дає можливість використовувати різноманітні стилістичні ефекти.

З розділу 2 стало відомо, що інверсія в китайській мові має два типи залежно від позиції доповнення в реченні та що доповнення може вживатися з або без прийменника, залежно від контексту.

Отже, можна зробити висновок, що вивчення китайської мови вимагає підходу, відмінного від традиційного вивчення більшості інших мов.

Для ефективного вивчення китайської мови потрібно приділяти більше уваги навчанню синтаксичних структур та службових слів, а також активно використовувати контекст для розуміння значення слів та їх часткової приналежності до частин мови. Крім того, важливо звернути увагу на тони в китайській мові, які можуть впливати на семантику та граматику.

Навчання інверсії у китайській мові також відіграє важливу роль у розвитку мовленнєвих навичок, оскільки це є однією зі структурно-функціональних особливостей китайської мови.

На основі вищенаведених висновків можна зробити висновок, що вивчення китайської мови є складним завданням, яке вимагає багато часу та зусиль, але при цьому дає можливість отримати доступ до багатой культурної спадщини та розвинути навички спілкування з мільйонами носіїв цієї мови.

Навчання китайської мови вимагає підходу, відмінного від традиційного вивчення більшості інших мов, з увагою до синтаксичних структур та службових слів, а також використання контексту для розуміння значення слів.

Крім того, важливо звернути увагу на тони в китайській мові, які можуть впливати на семантику та граматику. Окрім цього, вивчення структурно-функціональних особливостей китайської мови, таких як інверсія, дозволяє більш глибоко зрозуміти її механізми та особливості.

Вивчення китайської мови може бути корисним не тільки для академічних цілей, але й для особистого та професійного розвитку, особливо у світі, де Китай стає все більш впливовою країною.

论文摘要

在汉语的语法系统中，句法起着主导作用，因为汉语是一种孤立的语言。孤立语言是指句子中词与词之间的关系通过词序和服务词或粒子来表达的语言，所以句子成员起着重要作用。

需要倒装来突出最重要的词，以及语言的风格和情感色彩。倒装法使语言的表现力大大增强，因此需要进行详细的科学研究，这反过来会使你深入研究语言的复杂性。

课程工作的主题的相关性在于需要对语言进行深入研究，以及其文体特征的及时性。

本研究的目的是分析汉语句子里倒装的结构和功能特点。

实现这一目标需要解决以下主要任务：

- 解释汉语中文体语法的基本知识；
- 界定概念；
- 界定结构和功能特征

研究对象 – 倒装的结构和功能特点。

研究对象是汉语的文体特征。

研究的方法：

- 一般科学方法；
- 结构分析法；
- 功能分析法

本研究的实际意义在于，研究结果可以直接影响对语言本质的理解，研究材料可以用于语法和文体学的研究。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонін К.В. Дієслівні категорії прикметника в сучасній китайській мові (прикметник у сполученні з дієслівними модифікаторами) // Проблеми типології та загальної лінгвістики: Зб. статей до 100 літнього віку А.А. Холодовича. СПб. , 2006
2. Алієва Н. Ф. Повтори у мовних сім'ях Південно – Східної Азії // Генетичні, ареальні та типологічні зв'язки мов Азії / Відп. ред.
3. Алієва Н. Ф., Аракін В. Д., Оглоблін А. К., Сірк Ю. Х. Граматика індонезійської мови / Відп. ред. В. Д. Аракін. – М.: Наука, Гол. ред. сх. літ.,
4. Антонян К. В. «Дієсловні» категорії прикметника в сучасною китайською мовою (прикметник у поєднанні з дієслівними модифікаторами) // Проблеми типології та загальної лінгвістики.
5. Аюшеєва М. Р., Базарова А. Н. Граматика китайської мови. Теорія та практика.
6. Тань Аошуан. Китайська картина світу. Мова, культура, ментальність
7. Барінова А. Н. Повтор у китайській та в'єтнамській мовах // Питання китайської філології: збірка статей/За ред. А. П. Рогачова. – М.: Вид – во Моск. ун – ту, 1963.
8. Горелов В.І. Стилїстика сучасної китайської мови: навч. посібник. – М.: Просвітництво, 1979.
9. Готліб, О. М. Практична граматики сучасної китайської мови
10. Ду Н.В., Лозовська К.Б. Китайська мова: фонетика, ієрогліфіка, усні теми.
11. Драгунов О.О. Граматична система сучасної китайської розмовної мови. Л . . 1962 .
12. Драгунов А.А. Дослідження з граматики сучасної китайської мови. М. , 1952
13. Чжу Десі 现代汉语语法研究
14. Задосенко, Т. П., Хуан Шуїн. Початковий курс китайської мови
15. Кондрашевський, А. Ф. Практичний курс китайської мови
16. Китайсько – англійський та англо – китайський словник, тлумачний словник китайської мови
17. Лексичні запозичення в публіцистичному стилі сучасної китайської мови // Розвиток засобів масової комунікації та проблеми культури: Матеріали наукової конференції. – М.: Изд. Нового гуманітарного Університету Наталії Нестерової, 2000р.
18. Лі Ліцюнь. Порядок слів у простих оповідних реченнях
19. Маслакова, О.М. Збірник вправ із навчального перекладу
20. Маслакова, О.М. Китайська мова. Вступний ієрогліфічний курс

21. Ху Мінъян 性质形容词句法成分功能统计分析//词类问题考察
22. Навчальний англо – китайський – китайсько – англійський словник
23. Осмачко, А.І. Склад і переклад китайського речення
24. Синтаксичні особливості публіцистичних текстів сучасної китайської мови (на матеріалі передових статей) // Мовні та культурні контакти різних народів. Матеріали конференції. – Пенза, 1999.
25. В. М. Сонцов. – М.: Наука, Гол. ред. сх. літ., 1983
26. Текстова надмірність як один із стильових визначальних чинників китайського публіцистичного тексту. // Історичний досвід освоєння Далекого Сходу
27. Сун Юн Шень. Порядок слів і його зв'язок з інтонацією
28. Щічко В.Ф. Про китайську лексику. Вивчення китайської мови. – 1998. № 3
29. 当代修辞学. 中华人民共和国教育部:2015 年
30. 汉语修辞学. 王希杰. 商务印书馆:2015 年.